અનોખા કવ્વાલ.

યાને

નારાલા મેહબુબ

લખનેવાલે ઔર છપાનેવાલે,

મી. બદરૂદીન હુસેનુદીન નીઝામી.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર.

ઠે. ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

પેહલી બાર. (રજીસ્ટર હુય) જીલ્દ ૨૦૦૦

સને ૧૩૩૭ હીજરી. સને ૧૯૧૯

Shri Jain Vibya Vijay Printing Press.
Reichy Road—AHMEDABAD
Printed By Popatlal Amathabhai Shah.

કી. રૂ. ૦—૨—૦

અનોખા કવ્વાલ.

યાને

નીરાલા મેહબુબ

ફડકતી ગજલ

હુઇ જબ નુરસે પયદા રસુલુલ્લાહકી સુરત
નજરસે ગીર ગઇ આલમ કે મેહરો માહકી સુરત
વોહ અબરૂ દોનું આંખેં ખતાદ દન્દાં હસીન યાસીન હય
તેરી સુરતસે પયદા હય કલામલ્લાહકી સુરત
ઝુહુરે હુસ્ન પાંકે સરવરે આલમ હુવા જીસદમ
હુઈ મટ્ટી જમાલે શાહેદે દીલ ખ્વાહકી સુરત
તમન્ના દેખનેકી રવઝએ રીઝવાંકી હય કીસકો
નઝરમેં ફીરતી હય ઉસ કસ્રે આલીજાહકી સુરત
હુવા મુશ્તાક સાનેઅ આપ ઉસ્કે હુસ્ન જે બાકા
અજબથી દીલરૂબા ઉસ ઉસ રશ્કે મેહરા માહકી સુરત
ખ્યાલ આતા હય જીસદમ ચેહરએ પુર નુર હઝરતકા
મેરી આંખુંમેં ફીર જાતી હય નુરૂલ્લાહકી સુરત
ખુદાકી યાદ હે દીલમેં લબુંપર ઝીક્ર એહમદ હય
હે તીબાઝાહેરો બાતીનમેં બયતુલ્લાહકી સુરત
દોઆ હે બારગાહે ખાલેકે અકબરમેં શોહરતકી
કે દેખું સરવરે ઝીજાહકે દરગાહકી સુરત

મતવાલી કવ્વાલી

મે અરાજકી શબમેં પાસે ખુદા અય શાહ જવૈયા તુમ્હીંતો હો
નામ મોહંમદ મેહબુબે ખુદા બતહાકે બસૈયા તુમ્હીં તો હો
કોહપે મુસાકો જલવા દેખાયા તુરકોભી હે સુરમા બનાયા

પ્રીશ્નાર ખલીલહે ગુલઝાર બનાઈ અયસે બનેયા તુમ્હીંતો હો
મન્સુરપે હે જો કતવા લગાયા ભેદ કીસીને કબ હે પાયા
બાંગ અનલ હક દારકે ઉપર કોન સુનેયા તુમ્હીંતો હો
અય રાજ હુલ્લારે હકકે પ્યારે તુમ્હીં તો હો ગમખ્વાર હમારે
સરપર તાજે શફાઅત હે કોન ધરૈયા તુમ્હીં તો હો
તેરે સીવાહે કોન હમારા પ્રીરતા હું મેં એહમદ મારા મારા
પેશે ખુદા અય શાહેજઝા અબ કોન હે હમરી લાજ રખેયા
તુમ્હીં તો હો

ગજલ આશકાના

કમરસે બાંધકર ખંજર વો આયા હમભી દેખીંગે
યે કીસસે કત્લકા બીડા ઉઠાયા હમભી દેખીંગે
હયા દરપર વોહ કેહતી હય નછોના દેખ જોબનકો
શબાબ ઉઠકર યે કેહતા હેકે પરદા હમભી દેખીંગે
ઝુકા દેતે હંય હમ ગરદનકો બસ શવકે શહાદતમેં
ભલાવો કયસા હય ખજર તુમ્હારા હમભી દેખીંગે

ચાલુ જમાનેકા ફેશન

બગલમે લેકે જુરવાકો ફિરાના યહેભી ફેશન હય
મડમ સાહબકો થીયર લેકે જાના યહેભી ફેશન હય
લગા કર હેડ મીસ્ટર બનકે લેકર સાથ કુત્તેકો
પહોંચકર પાર્કમેં સીટી બજાના યહેભી ફેશન હય
કલામ અલ્લાહકે બદલે એવજ દીની કિતાબોંકે
પિસરકો પહેલે ઇંગ્રેજી પઢાના યહેભી ફેશન હય
બિછાના ફર્શો દસ્તરખાન યહે ઝગડે પરાએ હંય
સરે ટેબલ છુરી કાંટેસે ખાના યહેભી ફેશન હય
અગર હો પોલકા જલસા બઢાનેકે લીએ ઇજ્જત
મડમકો સાથ યારોંકે નચાના યહેભી ફેશન હય
બઢાકર મુછકો ડાઢી ઘટાકર પહેનકર ઝુબ્બા
બઈ શાનસે કફીલત માંગ ખાના યહેભી ફેશન હય

નહીં હોતી હય આયદ દફ્રમ તાઝીરાત કોઇસી
તજમ્મુલ શઅેર ગયરોંકે ચુરાના યહેભી ફૈશન હય

ગઝલે મુશ્તાક

અબ પાર મેરી કિસ્તી સેહબુએ ખુદા કરના
ગરદિશમેં યહે બેડા હય ઠોકરસે રિહા કરના
ફુરકતમેં શહા તેરી અબ હિન્દ નહીં ભાતા
પહોંચાદે મદીનેમેં યહ હફસ દુઆ કરના
ઇસ રમ્જે હકીકતકો તેરી કોઈ કયા જાને
મુસુફ્સે વતન છુટના યઅકુબ જુદા કરના
મએરાજમેં ખાલિકસે ફરમાતથે યહે હઝરત
ઉમ્મત મેરી આસી હ દોજખસે રિહા કરના
જબ અરસએ મહેશર હો મુસ્તાક યહે કહેતા હય
મેરી ભી શફાઅત તુમ મહબુબે ખુદા કરના

કવ્વાલી

ચીખતી હંય બુલબુલેં સુના ચમન રહે જાએગા
અય ગુલો મિલ લો ગલે વર્ના મહન રહે જાએગા
ચાર દિનકી ચાંની આખિર અંધેરીરાત હય
સબ ફ્ના હો જાએંગે રબ્બુલ મનન રહે જાએગા
હંય યહે ગુલફાની ન ઇનસે દિલ લગાઓ બુલબુલો
આએગી બાદે ખિજાં સોના ચમન રહે જાએગા
મયં વોહ આ... બ વફા હું સુનકે મેરા ઇન્તેકાલ
દેખ લેના હાથ મલતા ગુલબદન રહે જાએગા
દફ્ન કરકે સબ ચલે જાએંગે મુજકો આશના
કબ્રમેં બસ સાથ અરમાનો મહન રહે જાએગા
હો ચુકી વઅદા ખિલાફી માનલો અબતો કહા
હમપે એહસાં આપકા અય જાને મન રહે જાએગા
ગરદિશે હિજરે સનમમેં હી યહે મુસા મર ગયા
સરપે તેરે ખુન અય ચર્ખે કોહન રહે જાએગા

ગઝલે સૈયદ

જો દીલસે આશીકે રૂખે ખેરૂલ અનામ હય
વલ્લાહ ઉસપે આતીશે દોઝખ હરામ હય
અસગર કે વાસ્તે યહી કેતેથે શાહેદીં
ખબરેજ તેરે વાસ્તે કોસરકા જામ હય
યું અંબીયાઓં મે જો રસુલે અનમ હય
હે ખતમ સબ નબી તુહી માહે તમામ હય
હોનેકો યું તો લાખો નબી હો ગએ મગર
ખતંમુલ રસુલ મેરે નબીકા હી નામ હય
કરતે હે સેર બાગે જીના જીતે જી વોહી
જીન લોગોકા મદીને મે અય દીલ મુકામ હે
એક આનહીમે પોચેગી સીદરા જમીનસે
ચલાક કોતના તેસની ખેરૂલ અનામ હે
ઓરે ખુદા ઇનકો કભી યાદ કીજીએ
સૈયદભી તો હુઝુરકાહી એક ગુલામ હય

ગઝલ મારેફત

સાકીને મજસે કાસને બેજાર કર દોયા હે
આનકો મેં કરેકે ઈન્તઝાર કર દોયા હે
સાકી મેરા નીરાલા કાબેકા રેહનેવાલા
રહે ઉસકા હાલ ખલા સરસાર કર દીયાહે
ભર દેના એક પ્યાલા દરસેન ફેર ખાલી
કોસરકા હકને તુજકો મુખત્યાર કર દીયાહે
મે રાહપર બુલાકર ઓર અરશપર બીઠાકર
ઉમ્મતકો બક્ષનેકા ઇકરાર કરદોયાહે
સાકીસે મું ન મોડું મે મેકદા ન છોડું
દીવાન મારફતને હુશીયાર કર દીયાહે

કલ્યાણ ગઝલ

જાલીમ યે ન થા તુમકો દીલ લેકે દગા કરના
મેહરૂમ યે કીસમતકા ફીર કીસસે ગીલા કરના
દીલભરકી ખુશી કરના યા દીલકા કહા કરના
ઈસ ફીકરમે બેઠાહું આ.પ મુઝે કયા કરના
પડતાહું તેરા કલમા જપતાહું તેરી માલા
અયે હુસનકે પરમેશ્વર હમપરભી દયા કરના
ગેરોંકો જમાનેમે સબ અપના બનાતેહેં
યે આપહીકા હે સેવા અપનેંકો જુદા કરના
દિલ મેને દીયા તુમકા કયા ઈસમે ખતા મેરી
યે દીલહય યા આયના ઈનસાફ જરા કરના

ગઝલ અલામંદી

બાંકી અદાને જાલીમ કયા કયા સીતમ કીયે હે
તીરછી નીગાહને એગુલ વખતે ઉલટા દીયે હે
મજનુંકો સુકાકે મારા લેલાકા દર ઉજાડા
શાબાશ પરદવાલે કયા કયા સીતમ કીયે હે
મનસુર દાર પાયા સર મસતર સર કટાયા
દેખો તુમારે આશીક મરમર કે યું જીયે હે
સેરી હુઈના અબતક એ ખનજરે સીતમગર
ખુન જીગરકે પી પી કેસે સીતમ કીયે હે
ચાહે પસંદ કરલો તોફા હે ગમ યજદોંકા
જાના ઉગર નીજામી કદમોપે રખ ચુકે હે

ગઝલ

અયે પીરે મુગાં મુજકો ગર અપના કીયા ચાહે
ભરભરકે દીયેજા બસ સાગર જો દીયા ચાહે
કયા ખુબ કરશમાં હે ઈસ સોઝે મોહબતકા
જલતા, વો પરવાના જીસકો કે દીયા ચાહે
તુ ઓર તેરા મેખાના આબાદ રહે સાકી

દારૂ મે મુઝે લેલે લીલ્લાહ જો દીયા ચાહે
એ આનયે મુરશદસે પીપીકે મએ વહદત
વો કામ કીયા ચાહે જીસસે કે પીયા ચાહે
સાકી તું રંગીલાહે મજકેસી તુ રંગ લાદ
પીતેહી મીલે વો રંગ જો રંગ દીયા ચાહે
જો ગરદીશે કીસમતસે વેહશતસે ફટા દામન
ઉસ ચાકે ગીરેબાંકો કીસ ઢબસે સીયા ચાહે
એ ભી તો ફરીદી હું સદકા. મેરે મુરશદકા
કહેલાઉં સુહાગનએ ગર અપના પીયા ચાહે

ગજલ કનુજાન

યા જનાબે ગવ્સુલ આઝમ શાહે જીલાની મુજે
અપને બેહરે ફૈઝસે થોડાસા દો પાની મુજે
કર રહી હે ગરક બેહરે ગમકી તુ ગ્યાની મુજે
રહેમ ફરમા કર સભાલો કુતબે રબ્બાની મુજે
બેહરે બુબકરો ઉમર ઉસમાન ઓર બેહરે અલી
બરદરે અકદસ બુલાલો ગવ્સે સમદાની મુજે
નુર ચશમે હયદરો સફદર વદોલબન દે હસન
ખ્વાબમે દીખલાઇએ દરગાહે નુરાની મુજે
અપની મેહબુબી કાસદકા અઝ બરાએ મુસતુફા
શાદ કરદો સૈયદ કવનૈનકે જાની મુજે

ગજલ શાહજાદી

બેવફાઇસે તો ઉમ્મીદ વફા કુચ્છભી નહિ
લાખ હી ઉલફત જતાએ પર મજા કુચ્છભી નહિ
શીતલ બેલાબેલી દીલ પથ્થરસા રખને હયેં યે લોગ
મરભી જાયે ગર કોઇ આશીકતો ક્યા કુચ્છભી નહિ
ખવફ રબ્બીલ આલમીસે તો ડરો અયે કાફીરો
યે કહે મુજકો સતાકર ક્યા મીલા કુચ્છભી નહિ
બેખતાપર ઝુલમ કરના કબ રવાહે ઇશકમે

હાએ ઓ ઝાલીમ તુજે મેરી વીલા કુચ્છભી નહિ
ચાર દીનકી જીન્દગી યે સોચ કુચ્છ અયે પુરજફા
ખાકમેં મીલના હુયે યે હુસનો અદા કુચ્છભી નહિ

ગઝલ અલ્લાબંદી

બજાહિરયા મોહમદ આપ રેહતે હો મદીનેમે
મગર હય પીલ હકીકત આપકા ઘર મેરે સીનેમે
જીઆએ મુસ્તુફાકા પરતવા હો મેરે સીનેમે
હિલાલે ચર્ખ ગરદું બનકે નીકલું હર મહિનેમે
ગુંબાગે જીનાં મેં અયસો ખુશમુ ખુદ ન હે હોવી
જો નિસ્બત હય હમીબે રબજે અકબરકે પસીનેમે
મોહબ્બત હો તો અયસી હો કે અસહા મુનાબી દેખો
પસે કુરદનભી સાથી હોકે લેટે હય મદીનેમે
સદાએ લનતરાની તુરપર જાકર સુને સા
અહા નુરે ખુદા ખુદ આપ આયે હેંય મદીનમે

ગજલ ઓજ

દરતે નાઝ મેં હીના મલકે દીખાતે ન ચલો
ઇસ બહાનેસે મેરા ખુન બહાતે ન ચલો
કયું જી ઉભરે હુવે જોબ પે દુપટા કયસા
યેહ છુપાનેકી નહીં ચીઝ છુપાતે ન ચલો
ચૌંક ઉઠેંન કહીં ફીતનએ રોઝે મેહશર
શોખ દીદા ન બનો ઠોકરેં ખાતે ન ચલો
ઉનસે કેહતીહે જવાની કે હયાકો છોડો
સાથ શરમીલી સહેલી કો બુલાતે ન ચલો
હઝરતે ઓજભી સૈયદ હે કોઇ ઓર નહીં
રૂતબએ આલે પયંગંબર કો ઘટાતે ન ચલો

અલગ.ફ ગઝલ

રૂખસારે મોહમ્મદ કીઝયા દેખ રહેહેં
હમ આઇનએ નુરે ખુદા દેખ રહે હુંય

લ.ખ બંદહેં અ.ય સલ્લેઅ.લા નામે મોહમ્મદ
.યે ઞાયકા મીસરી.સે સી.વા દેખ રહેહે
મોકુફ ન.હીં કુછ મસેકો જીન્નો બશરપર
હઝર.ત પે ખુદાઈ કો ફી.દા દેખ રહેહેં
કી.સ મુંહસે બયાં.હો સીફ્નેશાને મોહમ્મદ
કુરઆનમે લવલાક લ.મા દેખ રહેહેં
વાઇ.ઝ સીફ.તે ખુલ.દ કીસી ઓ.ર કે આ.ગે
અલતાફ મદીને.કા હવા દેખ રહેહેં

ગજલ અહમદ

એક થા મેહબુબ અરબમે ઉમ્મતકો બચાનેવાલે
નામ મશહુર જહાંમે હય હે ઉમ્મતકો છુડાનેવાલે
હયજબ અયસે મેહબુબ તો ખોફ ક્યા હે ઉમતકો
હમ ગુનાહગારકો જહન્નમસે છુડાનેવાલે
હમ ન ડરેંગે સનમ હથભી ચ.ર જાયગેં
જીસ જગેહ જાકે ઠેરીંગે બસ હમકો છુડાનેવાલે
યે તેરી હુસ્નકી ખુબી હમને જો દેખી મેહબુબ
હોતે હય તેરે નામપે તસદ્દુક હોનેવાલે
જલદ મદીનેમે અહમદકો બુલા ા મેહબુબ
જલ દીદાર દીખા દો જન્નતકે દીલાનેવાલે

ગઝલ

હરગિજ ન ઉસ પરીકી તમન્ના કરે કોઈ
દિલકો ન મુફ્ત ઇશ્ક મેં રુસવા કરે કોઈ
કબ તક ન તેરે જોરકા શીકવા કરે કોઇ
કબ તક ન જારી અશ્ક કા દરિયા કરે કોઈ
ગૈરાં કે સાથ રેહ કે વોહ મુજસે યેહ કહતે હે
ઇસ બાતકા કિસી સે ન ચરચા કરે કો'
તકસીર હો માફ બસ અબ સુનલો સા.ફ સા.ફ
તુમ બેવફા હો તુમ સે વ.ફા ક્યા કરે કોઇ

ઉલ્ફત મેં હમ તો જાન દેં અફસોસ હૈ ગજબ
મરને કી અપને ખાક ન પરવા કરે કોઇ
પડકર સવાલ વસ્લકા લિખતે હૈં યેહ જવાબ
ફ્રિર એસી બાત હમકો ન લિખા કરે કોઇ
આઇ હે ફસ્લ ગુલ યેહ રકાજા જીનું કા હૈ
અબ જલ્દ કસ્દ જાનિબે સહરા કરે કોઇ
વોહ બુત નકાબ ઉલ્ટ કે યેહ કહતા હૈ બરમલા
દુનિયાં મેં અબ ન દુશ્ન કા દાવા કરે કોઇ
' મખમુર ' હાલ દિલ જો કહા યેહ મિલા જવાબ
નાહક ન હમસે શિકવે બેજા કરે કોઇ

ગજલ કુંવર

આશિકે જાં બાજ ને જબ ઊંઉ પર સર રખ દિયા
રેહમ ખાકર હાથસે કાતીલને ખંજર રખ દીયા
ઔર દુની હો ગઈ બેતાબીએ અય હમ નશીં
દસ્ત રંગી હાય ! કિસને મેરે દિલ પર રખ દિયા
અર્શએ મેહશર મેં ભી કોઇ પતાહ મિલતા નહિ
ખાક કો મેરે કહા એ બાદે સર સર રખ દિયા
હાથ ધો બૈઠે ઉસી દિન જીંનગીસે અએ સનમ
આસ્તાને પર તુમારે હમને જો સર રખદિયા
તિરછી નજરોંસે જો દેખા અપને કુસ્તકી તરફ
ઉસ બુતે જાલિમ ને રગેજાં મેં નશતર રખ દિયા
રહમ કે પર્દેમે ભી સંગીન દિલી યેહ દેખિયે
ઉસને આશિકકી લહદ પર એક ફથ્થર રખદિયા
બાદ મેરે એય "કુંવર" શોકે જફા જાતા રહા
બસ કમરસે ખીંચકર જ઼ાતિલને ખંજર રખદિયા

ગજલ

ગાલિયાં વોહ હમે દેતે હૈં બુરા કરતે હૈં
હમતો ઉનકે લીયે હરરોજ દુઆ કરતે હૈં

ઈન હસીનોંકા અજબ ઢંગ હૈ અલ્લાહ અલ્લાહ
રહમ ચાહો તો સિતમ ઔર સિવા કરતે હે
ગૈર મુમનિક હે કે અચ્છા હો મરીજે ઉલ્ફત
ક્યા તબીબોં કો દુઆ હે જો દવા કરતે હૈં
એક તુમ હો કે કભી ભુલ કે પૂછાભી નહીં
એક હમ હૈ કે તુમેં યાદ કિયા કરતે હૈં
દિલ તો પહિલેહીસે હમ તુમકો દિયે બેઠે હૈં
જાન બાકી થી ઉસે આજ ફિદા કરતે હૈ
ઇસ તરહ દીદ ને દિવાના બનાયા હમકો
કુચયે યાર મેં દિન રાત ફિરા કરતે હે
વહ વહાં મહેફિલે અગયારમેં રહતે હૈં મુદામ
હમ યહાં હીજમેં ફરિયાદ કીયા કરતે હૈં
હમ હે આશેક તેરે ઓ હાલ યહી હે અપના
સહરો શામ તેરે ગમકા મિજા કરતે હૈં
રોજ હમ જાતે હૈ મસજીદમેં સુન એ જાને જહાં
તેરે મીલનેકે લીયે હકસે દુઆ કરતે હે
તેરે કુંચમેં હે યેહ શોગ પરિજાદોકો
દિલ દીયા કરતે હે ઔર જાન ફીદા કરતેં હે
ઉનકા શિકવા નહીં કરતે હે કભી અય "દીલબર"
હમ ફક્ત અપનીહી કિસ્મતકા ગિલા કરતે હે

ગઝલ કવ્વાલી.

જામે ઉલ્ફત કા પિલાયા યારને,
મુઝકો મસ્તાના બનાયા યારને
મેરી હસ્તીકો મિટાયા યારને,
દિલોકે અંદર ઘર બનાયા યારને
અર્શે આઝમ પર બુલાયા યારને,
યારકો મેહમાં બનાયા યારને
સબ ફરિસ્તોંને ઉન્હેં સિજદા કિયા,

કતલકા આદમકા બઢાયા યારને
દુર થા ઈસ રોજ સબ શમુહઆબ,
ફખર અપને બિઠાયા યારને
હુસ્ન મજનુમેં દીવાના હો ગયા,
ફખરસે જો બુરકા ઉઠાયા યારને

ગઝલ.

અજ માહતાબ માહી સબ હે જહુર તેરા
ઇસરાર અહમદી સે આગાહ હો સો જાને
તૂ નુર હર શરર હે હર સંગ તૂર તેરા
હર આંખ તક રહી હે તેરે હી મુંહ કો પ્યારે
હર કાન મેં હું પાતા મામૂર શૂર તેરા
જબ જી મેં યે સમાઈ જો કુછ કે હે સો તૂ હે
ફિર દિલસે દૂર કબ હો બુ હઝુર તેરા
આતા નહીં હે બજુજ દીદહ હક મુઝે કુછ
તુઝકો રહે મુબારક હુરો કસૂર તેરા
વહેદત કે હે યે જલ્વે નકશ વ નિગાર કસરત
ગર સરરે માફરત કો પાવે શઉર તેરા
ગર હર્ફે બે નયાજી સરજદ નયાજ સે હો
પુતલ મેં ખાક કે હે પ્યારે ગરૂર તેરા

ગઝલ મુસ્તજાદ.

અએ સનમ હિજ્ર મેં તેરે વહી આજાર હુઆ,
જીના દુસ્વા હુઆ
બ ખુદા દેખકે ઇસા ભી હે બીમાર હુઆ,
સખ્ત લાચાર હુઆ
બુતપરસ્તીમે હું માયલ હો નહીં શક બે
ખુદા ઔર કાબેસે ફિરા
જબ સે દિલ તિફ્લ બરહમનકા પરસતાર
હુઆ ગલે જુન્નાર હુઆ

મેરે વાયસ એ હુઇ ધુમ જહાં મેં તેરી
સુન લે યેહ બાત મેરી
ઔર દિવાના હી હર એક પરી રૂખસાર હુઆ,
એસા ઈસરાર હુઆ
મુસ્હફ હુસ્ન સે જો મહેલકા બઢકે હુઆ,
વોહ ખરીદાર હુઆ
સામના જીસ્કા તેરા હે સરે બાજાર હુઆ,
વોહ ખરીદાર હુઆ.
મેરે પહલુસે કહાં સબ કો ચલે જાતે હો
મુબુહ કો આતે હો
ક્યા કોઈ મદદે નજર ઔર તરહદાર હુઆ
કૌન દિલ ાર હુઆ
વોહ બહારે ચમન હુઈન સે તેરી ગુલરૂ,
જીસસે હર ગુલમે હે બુ
કહેના અફસોસ હે તૂ ગૈરતે ગુલઝાર હુઆ,
ગૈર કો સ્વાર હુઆ

ગઝલ.

કિયે દિલ હજારોં શિકાર આતે આતે
કમર તક ગયે જુલ્ફ યાર આતે આતે
મેરે તાલિબે વસ્લ દર પર તુમ્હારે
થકે આખિર ઉમ્મેદવાર આતે આતે
હંસી આ ગઈ દેખકર ઉનકી સુરત
થકે અશ્ક બ અખ્તિયાર આતે આતે

ગજલ દાગ.

ખાતિર સે યા લિહાજ સે મેં માન તો ગયા
જુઠી કસમ સે આપકા ઇમાન તો ગયા
દિલ લેકે મુફ્ત કહતે હેં કુછ કામકા નહી
ઉલટી શિકાયતેં હુઇ એહસાન તો ગયા

આફશયે રાજ ઇસ્કમેં જો જિલ્લતે હુઈ
લેકિન ઉસે જતા તો દિયા જાન તો ગયા
હોશો હવાસ તાબો તવાં દાગ જા ચુકે
અબ હમભી જાને વાલે હે સામાન તો ગયા
વાહ જી વાહ એસા તગાફિલભી કોઇ કરતા હે
આજતક તુમને ન જાના કોઈ મેહમાન તો ગયા

ગજલે જાલી

ક્યોં ન આંખોંમેં ફીરે તસવીર ફારસ રોડ કી,
હાય દીલ પર ચલ ગઇ શમશીર ફારસ રોડ કી,
નામ હર ભડવેકા લબ પર દીલમેં હર રંડીકી યાદ,
સરપે જુતા પાઆંમેં ઝંજીર ફારસ રોડ કી.
રાત કે બારા બજે સુનતે હંય દોને લડ ગયે,
ચમચએ ગીરગામ ઓર ઠકુગીર ફારસ રોડ કી.
જબકે "બી બીજલી" દીખાએં અપના જલવા રાતદીન,
ક્યોં ન ફીર ચમકે ભલા તકદીર ફારસ રોડ કી.
સેઠ સાહેબ કી ઇનાયત કી નઝર જબસે હુઈ,
ચઢ ગઇ હય બાંસ પર તવકીર ફારસ રોડ કી.
હાથમેં ટહની લીયે ફીરતે હંય મીસ્ટર નીમ કી,
યે બતા ઉન્કી હય યા તકસીર ફારસ રોડ કી,
ઓર લીખના હંય અભી અશઆર "જાલી" કુચ્છ મુઝે,
ઓર કરના હય અભી તશહીર ફારસ રોડ કી.

ગજલે તજમ્મુલ.

ઉઠાએં નાજ કયા જુરવાકે ઓર જુરવાકે ભાઇ કે,
જોહમેં કુચ્છ નહિં મોહતાજ હંય ખુદ પાઈ પાઈ કે.
ગીરાતી હય હમેં ઇસરત નઝરસે અહલે દુન્યાકી,
દીખાતી હય હમેં કીસમત તમાશે જગ હંસાઈ કે.
હુવા હય જબ કહીં સામાં ચરીન્દમ ઓર ખુરીન્દમ કા,
કીએ હંય રહન જબ હમને કઇ લહંગે લુગાઇ કે.

વહી મુંછોંપે હકર તાવ છેલા બનકે ફીરતે હુંય,
જો ખાનેવાલે હુંય દુન્યામેં જોરૂકી કમાઇ કે,
બરાબરકી હુય જોડ અબ કાનચીત હો કોન પટ દેખે
બડી હુય આજ કુશતી ઉસને બદલે હાથા પાઈ કે.
મસેહરીસે અમીરોંકી "તજમ્મુલ" કયા ગરજ હમકો,
મઝે લેતે હુંય અપની ટુટીફુટી ચાર પાઇ કે.

ગજલે જકી

ગુનાહોંસે મુજ કો બચા લો મોહમ્મદ,
મુજે ઝેરે દામન છુપા લો મોહમ્મદ.
મુઝે બેગરઝ અહલે દુન્યા સે કરદો,
મુજે અપના શયદા બના લો મોહમ્મદ.
નહીં દીલ મેરા હીંદ મેં અબ બહેલતા,
મુજે તુમ મદીને બુલા લો મોહમ્મદ.
પડા હું મંય ગારે મુસીબત મેં બેકસ,
મુજે ઇસ ગઢે સે નીકા લો મોહમ્મદ.
તુમ્હારે સીવા કોઇ મેરા નહીં હય,
તુમ્હીં બસ મુજે અબ સંભાલો મોહમ્મદ.
મદદ, અલમદદ ! દસ્તગીરે ગરીબાં,
ગીરા હું મુજે તુમ ઉઠા લો મોહમ્મદ.
"ઝકી" કી યેહી ઇલતેજા રોઝો શબ હય,
મુઝે તુમ મદીને બુલા લો મોહમ્મદ.

ગજલે ગુમનામ.

દીલમેં ખેયાલે દુશમન અય જાન રેહ ન જાયે,
યાને ખુદા કે ઘરમેં શયતાન રેહ ન જાએ.
કાબે સે કયોં બુતોં કો ઝાહેદ નીકાલતા હય,
યે ખાનએ ખુદા હય વીરાન રેહ ન જાએ.
જાને દો કત્લ કર કે પામાલ લાશ કરને,
કાતીલકા કોઈ મેરે અરમાન રેહ ન જાએ.

અલતાફ કી નઝર કા હક્દાર હય જીગર ભી,
હાં દુટકરહી દીલમેં પયકાન રેહ ન જાએ.
હમકો તો હય મીટાયા અય આસમાન તુને,
દુશમનકીભી હમેશા યેહ શાન રેહ ન જાએ.
વાએઝ ન મયકશોંકી નાહક બુરાઇયાં કર,
તેરા શરાબહીમેં ઇમાન રેહ ન જાએ.
"શુભનામ" કે દોઆ હય યેહ સુબ્હો શામ યા રબ
તેરે સીવા કીસી કા એહસાન રેહ ન જાએ.

ગજલ,

હમ ડરતે ડરતે ઉન્સે જબ કુચ્છભી બોલતે હંય
વોહ કત્લપર હમારે તલવાર તોલતે હંય
દીલકો હમારે વોહતો પહેલેહી લે ચુકે હંય
અબ કયા રહા ગીરહમેં જીસકો ટટોલતે હંય
બાદે સબાસે બઢકર નીકલે હંય ચોર વોહતો
ગુન્ચોંકી જાકે ગઠરી ગુલશનમેં ખોલતે હંય
હંય ઉન્કી ગુફતગુમેં શીરીનીયાં ગઝબકી
બાતેં નહીં વોહ કરતે વોહ કંદ ઘોલતે હંય
ખાંહાં નહીં વોહ જાકે મનઝુર ઇમતેહાં હય
વોહ માંગતે નહીં દીલ હમકો ટટોલતે હંય
છીટેં ઉડેંગી મયકી બદગોઇઆં ન કીજે
ક્યોં આપ શેખ સાહેબ કીચડ ઘંઘોલતે હંય
શુભનામકા સુના હય અકસર કલામ હમને
જડતે હંય વોહ જવાહીર મોતી વોહ રોલતે હંય

દાદરા.

મદીનેમેં મોર પીયા બાલા હય રે
તારદો મોરા જામ મોહમદ સાકીએ કૌસરવાલા હયરે
કૈર-અમામા ખડે બાંધતેથે શાહે સર અફલાજ
જીબરઈલ ને સું બોલા અય સુનીસો ગ.મમાર

જીસ પરદએ વહદતસે તુમ્હે આતી હય આવાજ
પરદા તો ઉઠા દેખ છીપા ઈસમેં હય ક્યા રાજ
જીબરીલને કી અર્જ કે કુદરત તુઝે કિયા હય
માહબુબને ફરમાયા કે જા મેરી રજા હય
પરદા જો ઉઠા દેખા નજર આઈ નહી કોઈ શય
દેખા તો જો ચઢા થા સો વહાં હય
પરદેમેં ખુદા હય નહી મેહબુબે ખુદા હય
અમામા ઉસી તરેહ ખડા બાંધ રહા હય
દેખો તુંમ જરા મોહમદ સબ નબીયોમેં બના આલા હયરે
મદીનેમેં મોર પીઆ બાલા હયરે

ગઝલે જાલી.

ક્યા ઠંડી ઠંડી વાહ હવા પાલવેકી હય
ચોપાટીસેભી બઢકે ફીઝા પાલવેકી હય
ખુદ હમને જાકે એક ફીરંગનકો દીલ દીયા
અકસીર ઉસકી હય ન ખતા પાલવેકી હય
ખાતેહી ઉસ્કે હોતા હય ફોરન હી હઝમ ગમ
ચુંરન હય યાકે આબોહવા પાલવેકી હય
ચઓપટ હો અકલ હોશકો પાલાહી માર હય
ચોપાટીકી વો હય યે સદા પાલવેકી હય
મીસ્ટર યહીંસે જાતે હુંય બન્ને વેલયતી
ઈઝઝત ઈસી લીયે તો સેવા પાલવેકી હય
મીલતેથેં દોનોં વકત જો ખાયા હય તીરે ઈશક
ખુન દીલમેં આપને સુબ્હો મજા પાલવેકી હય
જાલીકી આરઝુ હય કે લંદનકા હો તવાફ
મકબુલ ક્યોં નહો કે દોઆ પાલવેકી હય

ગજલે તજકેમુક.

જી ભરકે ઝુલ્મ કરલો અરમાન રહે ન જાએ
દીલમેં કોઈ તમન્ના એ જાન રહે ન જાએ

નઝરોંમેં તુ સમાકર દીલમેં મેરે ઉતર આ
અય માહરૂ યે મન્ઝીલ સુનસાન રહ ન જાએ
જી ચાહતા હય કરદું ઇઝહારે આરઝુ મંય
ઉલફતસે મેરી વોહ બુત અંજાન રહ ન જાએ
મહશરમેં તુ દીખાદે સુરત પ્રીહાઇઓં કો
હોનેસે તુજપે કોઈ કુરબાન રહ ન જાએ
પાબંદ આનકે હંય મરતે હંય શાનપર હમ
ક્યા લુત્ફે ઝીન્દગાની ગર આન રહ ન જાએ
દીખલાયા તુમને જલવા મંય જાન કરદું કુરબાં
બાકી યે મેરે સીરપર એહસાન રહ ન જાએ
ક્યોં વકતે નઝઆ આંખે હંય બંદ અય તજમ્મુલ
દીદારકા કીસીકો અરમાન રહ ન જાએ

ગઝલ.

રૂઠા હય મૂજસે મેરા સનમ હાય બાપરે
કરને લગા હય ચર્ખ સીતમ હાય બાપરે
એક રોઝ પાલા પડ ગયા ગેસુયે યારસે
નાગનકા ચઢ ગયા વહીં સમ હાય બાપરે
કયું કર ન મેરી જાન નીકલ જાય ઉસ ઘડી
કહતે હંય અબ વોહ ગએરસે કમ હાય બાપરે
હો માર પીટ આઠ પહર મુજસે દોસતો
અગયાર પર હો લુતફો કરમ હાય બાપરે !
કયું કર યકીં હો ઉસ બુતે પુરફનકી બાતકા
આતા હય વોહ તો જુઠ કસમ હાય બાપરે !
સોઝે ગમે ફીરાકકા કુછ પુછીએ ન હાલ
હોલીકી તરહે જલતે હંય હમ હાય બાપરે
સદમે ફીરાકે યારકે કબ તક ઉઠાઇએ
ઘુટ ઘુટકે અબ નીકલતા હય દમ હાય બાપરે

ગ.જલે છગનજાન બ.ડૌદેવાલી.

વો જો હમમેં તુમમેં ક.રાર થા તુમ્હેં યાદ હો કે ન યાદ હો
વોહી યાની વાદા નીબાહકા તુમ્હેં યાદ હો કે ન યાદ હો
વો જો લુત્ફ મુઝપેથે પેશતર વો કરમકે થા મેરે હાલપર
મુઝે સબ હે યાદ જ.રા જ.રા તુમ્હેં યાદ હો કે ન યાદ હો
વો નએ ગીલે વો શીકાયતેં વો મજે. મજે.કી હીકાયતેં
વો હરએક બાતપે રૂઠના તુમ્હેં યાદ હો કે ન યાદ હો
કભી હમમેં તુમમેભી ચાહ થી કભી હમમેં તુમમેંભી રાહ થી
કભી હમભી તુમભી થે આશના તુમ્હેં યાદ હો કે ન યાદ હો
વો બીગળના વસ્લકી રાતકા વો ન માનના કીસી બાતકા
વો નહિં નહિંકી હરએક અદા તુમ્હેં યાદ હો કે ન યાદ હો
જીસે આપ કેહતેથે આશના જીસે આપ કેહતે થે બાવ.ફા
મેં વોહી હુ મોમીને બાવ.ફા તુમ્હેં યાદ હો કે ન યાદ હો

કવ્વાલી—શમશીર જાન જેપુરવાલી

હય તુર ફા તમાશા સરે બા.જારે મોહોબ્બત
સર બેચતે ફીરતેહેં .ખરીદારે મોહબ્બત
અલ્લાહ કરે તુમભી હો બીમારે મોહબ્બત
સદ.કે મેં છુટે તેરે ગીર.ફ્તારે મોહબ્બત
ઇસ વાસતે દેતે હેં વો હરરોજ. નયાદા.ગ
એક દર્દ કે ખુ.ગર નહીં બીમારે મોહબ્બત
કુછ ઝીક્રે ઇશ્ક રહે હ.જરતે નાસેહ
કાનેકો મજા. દેતી હે ગુ.ફ્તારે મોહબ્બત
દિલ ભુલ ન જાએ કીસી બી.ઝગાંકી ખટકકો
કુછ છેળ રહે અય .ખલીશે .ખારે મોહબ્બત
જો ચારા ગર આયા મેરી બાલીંપે યે બોલા
અલ્લાહકો સોંપા તુઝે બીમારે મોહબ્બત
વાઈજ.કી જ.બાંપર તો વો કલમેં હેં કે ગોયા
બખ.શેહી ન જાએંગે ગુનેહગારે મોહોબ્બત

દેખાડે જ માનેકો તો ઇન આંખોંને અય દાગ.
ઈસ રંગ પર ઉસ ઢંગપર ઈનકારે મોહોબ્બત

કવ્વાલી–અનવરજાન અજમેરવાલી.

સંગ દીલ પ્યાર કીયા કરતે હેં ખુખારોં કો
સાન સીનેસે લગા લેતી હે તલવારોં કો
આપ મીટ જાતે હેં દુશ્મનકે લીયે સાહીબે દર્દ
આબલે સીનેમેં દેતેહેં જગે ખારોં કો
ક્યા મુકદ્દર હે કે પાતાહું હમેશા ખંદાં
અપને જખમોં કો તેરે તીરકે સુફારોંકો
હું વો આવારા અગર દસ્તસે ઘરમેં આઉં
આસમાં સરપે ગીરાદે મેરે દીવારોં કો
ક્યા હુવા વાદએ દોજખ હે અગર અય વાઇજ.
ક્યા વો ચમકીલી ન દેં અપને ગુનેહગારોં કો
બંદ હો આંખ ઇસી તરહે બલાસે તસલીમ
મોતહી આએ કહીં હીજ્રકે બેદારોં કો

કવ્વાલ.–મુનવ્વરજાન અજમેરવાલી,

ખુદા દેતા દે અપના ગમ હર કીસીકો
કરે પર ન માઇલ કીસીપર કીસીકો
ન જાઉંગા તનહા બેહેસ્તે બરીં મેં
કે લે જાઉંગા દિલકે અંદર કીસીકો
ન કર નાસીહા અયસી દીવાની બાતેં
યે ક્યા ખીંચ મારા જો પથ્થર કીસીકો
મુઝે દેખ લો હોકે ચાંબર જીબીં તુમ
ન દેખા હો અર જેરે બખર કીસીકો
રહે વીશનએ દીદ મુસ્તાક ઉનકે
મીલાવી તો જેહર આબે ખંજર કીસીકો
ઓહાત છોડકર હમકો પછતાઇયેગા
સતાતે નહિ બંદા પરવર કીસીકો

યે દેહલીકે અય દાગ ચીતવન તુમ્હારી
કે તુમ ચાહતે હો મુકરરર કીસીકો

કવ્વાલી—મુન્નીજાન કલકતેવાલી.

આજ સાકીમેં નહીં ગોકે મુરૂત બાકી
ખેર જીન્દાહે અગર યાર તો સોહબત બાકી
સુબ્હે હોને દે મુઝે ખ્વાબે અદમસે ન જગા
કુછ અભી રાતહે અય શોરે કયામત બાકી
અયસી ઇજા શબે ફુરકતમેં ઉઠાઈ હમને
ન રહા દગદગએ શોરે કયામત બાકી
ફોઝ કર દીનકો દુનીયાંકા તલબગાર નહો
કે યે દોલત હે જો ફાની તો વો દોલત બાકી
કારખાનાહે જમાનેકા સરાસર ફાની
ન રહી હય ન રહેગી કોઈ દોલત બાકી
ચાર દીનકે લીયે બરબાદ ન કર ઉમરે અઝીઝ
કામ વો કરકે રહે તાબ કયામત બાકી
સારે આલમમેં તો આરામ ન પાયા હમને
હાં અસીર એક હે અબ ગોશએ તુરબત બાકી

કવ્વાલ—અખતરજાન દેહલીવાલી

જોરે બુતાંમે શુક્રે ખુદા હો તો જાનીયે
વકતે કજા નમાજ અદા હો તો જાનીયે
સુનતે હેં સુદતોંસે મસી હે જમાં તુમ્હેં
કુછ અપને દર્દ દિલકી દવા હો તો જાનીયે
છુટે કીસી તરહ કફસે તનસે મુરગે રૂહ
યે બુલબુલે અસીર રીહા તો તો જાનીયે
ઉસ બુતકા કુચા કીબલએ હાજાત હો તો ક્યા
જબ અપની મુસતજાબ દુઆ હો તો જાનીયે
બેજાહ હે નાજ દોલતે હુસ્ને શબાબ પર
સાહબ અમર કીસીકા ભલા હો તો જાનીયે

ઉસ સંગ દિલકે દિલમેં મેરી જાહો અય સબા
કંદા નગીંપે હર્ફ વફા હો તો જાનીયે

કવ્વાલી મેહ મુબજાન સીકંદરાબાદિ

ખોફે ઇસયાંસે ખુદાકે પાસ રોતા જાઉંગા
અશકસે દાગે ગુના દામનકે ધોતા જાઉંગા
હાય ઈસ દારે ફનામે કયા ઇસી સુરતસે મંય
ઉમર ખોતા જાઉંગા બરબાદ હોતા જાઉંગા
અય ઝુલય ખા મેરા યુસુફ આએગા હમરાહે ખાબ
જાગતી જાએગી કીસમત ઓર મંય સોતા જાઉંગા
કયું સતાતા હે ફલક પસતાયગા તુ મંય અગર
સૈયદે કેવનેનકી તુરબત પે રોતા જાઉંગા
બાદ મુરદન મદહ ખાનીકા રહેગા સીલસીલા
ખુલદ સેં ભી નાંત કે મોતી પીરોતા જાઉંગા
ઉમમતે અહમદ હું લેલેકર મુજેહ આગોશમેં
લોરીયાં ગાએંગી હુરેં ઓર મંય સોતા જાઉંગા
લે ચલો અય કાફીલેવાલો મદીનેકી તરફ
મંય વો અકબર તું તુમ્હારે પાઊં ધોતા જાઉંગા

શએર

વો ચશમ મુજકો મારકે ખુંખાર બન ગઈ
આહુ શીકાર કરકે મુજેહ શેર હો ગયા

કવ્વાલ બંદીજાન દેહલીવલી

દીદાર દીખાના હે દીખા કયું નહીં દેતે
પરદા રૂખે રવશનસે હટા કયું નહીં દેતે
જલવા મુજેહ આજાએ નજર આપકા જીસમે
ઇસ દીલકો વો આઇનાં બના કયું નહીં દેતે
ચકાઇ કે દાવેકો મીટાતા હે તુમ્હારે
તુમ આઇના આગેસે હટા કયું નહીં દેતે
મીલનેસે જો ઇનકાર નહીં આપકો હમસે

ફીર અપના પતા આપ બતા ક્યું નહીં દેતે
બીમારે મોહબ્બતકી અગર ઝીસત હે મનઝુર
તો શરબતે દીદાર પીલા ક્યું નહીં દેતે
દીલ દેકે બનાયા તુમ્હેં દીલબર કહો જીસને
તુમ દીલસે ઉન્હે અપને દુઆ ક્યું નહીં દેતે
કેહતે હેં અઝીઝ આપસે યે પીરે તરીક્ત
મીલના હે તો હસતી કો મીટા ક્યું નહીં દેતે

છપકર તૈયાર હય જલ્દ ફરમાશ ભેજો.

તારીખ.

મક્કા મોઅઝ ઝમા

યેહ વો આલી મકામકી તવારીખ હય, કે જીસકે નામ ઓર બુઝુર્ગીસે તમામ ઈસ્લામીભાઈ વાકેફ હોંગે. ઈસ કીતાબમેં કઅબેશરીફ ઓર હરમ મોહતરમકી ઈમારતકા ઝીકર હય ઓર મસ્જેદુલ હરામકે શરાઈફ ઓર કરામાત ઓર અજાયબ હાલાતજો પેસ્તરકે ઝમાનેમેં વાકેઆ હુવે હંય દરજ હય. યેહ કીતાબમેં ચાર બાબ હંય.

બાબ પહેલા.

ફસલ પહેલી—અસ્માકે (નામુંકે) બયાનમેં ફસલ દુસરી—મક્કા મોઅઝ ઝમાકી આબાદીકે બયાનમેં ફસલ તીસરી—મક્કા મોઅઝઝમા ઓર મદીના મુનવ્વરાકી ફઝીલત ફસલ ચોથી—મક્કા મોઅઝઝમાકો વતન બનાનેમેભી અકવાલ તુખતલીફ હંય. ફસલ પાંચમી—ઉન મુતબર—રીક જગુંકે બ્યાનમેં જહાં દોઆ મકબુલ હોતી હય. ફસલ છઠી—મકકે કે મકાનાત ઓર ઝમીનકે બેચને ઓર કીરાયા લેનેકે હુકમકે બયાનમેં.

બાબ દુસરા.

ખાનએકા બાકી તામીરકે બયાનમેં, ઓર ચાહે ઝમઝમ ઓર ઉસ્કે શરફકે ઝીકરમેં, ઓર કઅબેકે જવાહીર ઓર ગીલાફું ઓર નઝરકી કેફીયતમેં.

બાબ તીસરા.

ઉસ બયાનમેં કે મસ્જીદ હરામકી વઝે પેહલે ક્યાથી ઓર ઉસ્કે બાદ કીસકદર બઢાઈ ગઈ ઓર જો મઝમુન ઉસ્કે મોતઅલ્લીક હય.

બાબ ચોથા.

આલે ઉસમાનકે કાયમ હોનેકા બ્યાન વગયરા વગયરા, ઓર બહોતસે હાલાત દરજ હંય. યે કીતાબ ગોયા મક્કા મોઅઝઝ઼ઝમાકી ગાઇડ હય જો સાહબ હજ પઢ આય હંય ઓર જો જાનેકા ઇરાદા રખતે હુંય, ઉન્કે લીએ તો યે કીતાબ બે ઈન્તીહા મુફીદ હય, મક્કા મોઅઝઝમાકે હાલાતસે વાકેફ હોનેકે લીયે ઇસ્સે બઢકર ઓર કોઈ કીતાબ નહીં, યેહ કીતાબ પેહલે અરબીમેંથી બાદ ઉર્દુ હુઈ મગર ચુંકે ઉર્દુ નહીં જાનનેવાલે મુસલમાનભાઈ ઈસકા બાતીની ફૈઝ નહીં ઉઠા સકતેથે ઇસ લીએ હમને ઇસકો ઉર્દુ ઝબાન ઓર ગુજરાતી હરફોંમેં ઉમદા ગ્લેજ કાગજપર છપવાઈ હય ઓર રંગીન પુર નકશો નીગારવાલે ટાઇટલકી ઉમ્દા પક્કી જીલ્દ બંધાઇ હય. ઇતની તમામ ખુબીયુંપર કીંમત સીર્ફ રૂ. ૦-૧૨-૦

મીલનેકા પતા—

મીઆં બદરૂદીન હુસેનુદીન નીઝામી.
બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર.
ઠે. ત્રણદરવાજા—અમદાવાદ.